

הצעות למשרות-הלימוד הבאות לצעירים או צעירות שסיימו את שרותם בצה"ל והנם בגיל של לא פחות מ-20 ולא יותר מ-25, בגוגי בית-ספר תיכוני.

1. עורך-משנה, כיתוב (מדור במדינה): השכלה כללית טובה, ידיעה מושלמת של השפה העברית, התמצאות במאורעות מדיניים וחברתיים בישראל.
 2. עורך-משנה, כיתוב (מדור מכל העולם): השכלה כללית טובה, ידיעה מקפת של יחסים בינלאומיים, היסטוריה כללית ותהליכים מדיניים עכאניים. ידיעה מושלמת של השפה העברית, ידיעה טובה של השפה האנגלית ולפחות אחת השפות הבאות: רוסית, צרפתית, גרמנית, יהודית.
 3. עורך-משנה, כיתוב (מדור במרחב): השכלה כללית טובה, ידיעה מקפת של התהליכים המדיניים והחברתיים בארצות המרחב, רקע היסטורי ותרבותי, ידיעה מושלמת של השפה העברית, ידיעה טובה של השפה הערבית (כולל קריאה שוטפת), ידיעה בשפה הצרפתית, התורכית או הפרסית רצויה.
- ההצעה היא לקורס הנדסה חצי-שנתי בעבודה חצי-יומית מעשית, בשכר סמלי, המועמד יצטרך לעבור בחינה מקיפה ולחתום, עם התקבלו, על התחייבות לעבוד משך 3 שנים במערכת העולם הזה, באם יירש לעשות זאת בתום הקורס. במקרה זה תהיה העבודה מלאה, במשכורת מקצועית.

הצעות, בכתב בלבד, לשלוח לראש מערכת העולם הזה, ת. ד. 136, ת"א, בצירוף פרטים מלאים על דרך-החיים, רקע אישי, נסיון עד כה (אסישנו) והתאמתו לתנאים הנ"ל.

לפותר החידון המוסיקלי

בגיליון זה מופיעה הסדרה האחרונה בחידון המוסיקלי (ראה עמוד 13). הקוראים הרוצים להשתתף בהגרלת הפרסים מתבקשים:

- א. לכתוב את התשובות לשאלות שהופיעו בכל ארבעת הסדרות.
- ב. לצרף את ארבעת התלושים המתאימים.
- ג. לשלוח את הפתרונות במעטפה שעליה תכתובה המילה: "חידון מוסיקלי" ומערכת "העולם הזה" ת.ד. 136, תל אביב.
- ד. בין הפותרים נכונה יוגרלו הפרסים הבאים: 1. כרטיס מגני חנם לקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית. 2. כרטיס מגני לתזמורת, במחירו הרשמי.

כנסת שלוחה אל כנסת הסיגריה המעולה - בחירת העם

ברחבת המסגד הגדול נראו הפעם יותר שוטרים מאשר בכל יום ששי אחר. הם עמדו שם, מזוינים, צעקו לנאספים להתפזר. עם קום המתפללים מכריעתם האחרונה כבר הציטופף המון רב ברחבה. בקריאות מזוגזוגות השמיעו את סיסמותיהם: „בוז למשלה! יחיו ערביי פלסטינה! יחי החופש!”

לא היה זה מחזה זר לרחבת אל-אקסה. עשרות פעמים התרכזו כאן תושבי ירושלים הערביים לצאת בהפגנה נגד השלטונות. אלא שהפעם לא היו אלה פקידים אנגליים שהי מפגינים תבעו את סילוקם; אויב העם שי צעקו נגדו לא היה חצינו. הפעם געשה הירדן, עיר העתיקה נגד ממשלת הירדן, הממשלה החוקית המושלת עליה ועל האזור הערבי של פלסטין.

ארץ שנכבשה בכוח הזרוע. מן הירגע הראשון היה זה שידוך ביש, תושבי הגדה המערבית הביטו על בני הממלכה העבר-ירדנית מדבר עלובים, חסרי-תחבובות. הם בוו להם כמו שמתיישב אנגלי בו לבן שטט כושי במעמקי אפריקה. אלא שהבדואים הבוויים היו עתה האדונים. הם אשר תפסו את המשרות הנכבדות, בידיהם היתה זכות ההכרעה בכל בעיות הארץ, לרשותם עמד ה"גליון הערבי.

עמאן, העיירה המאובקת והרדומה, הפכה בירה; מרכז הפעילות הפוליטית עבר מירושל לים אליה. אולם מוקד הרסן והקונגויות נשאר בירושלים; שם התרכזו כל אשר טינה ב"לבם נגד המשטר של עמאן. תחילה היה הכל מכוחן נגד אולטי'דו של המלך עבדאללה: ערביי פלסטין קיוו כל הזמן כי עבדאללה יפעיל את הלגיון, יחזיר לפליטים את אדמתם. במרוצת השנים, חזרה אטי'אט ההכרה ב"קרב הפליטים כי אין שובם לאדמתם וזאת כל עיקר — על כל פנים לא במהרה. הפלסטינאים החלו מסתגלים לרעיון כי הגם אורחי ממלכת הירדן המאוחדת. ואז נכחו לדעת כי בעיני העברירדנים אינם אלא מסופחים. תושבי ארץ שנכבשה בכוח הזרוע. שום גני סוחרים מדיניים לא יכלו לשנות את העובדה המכאיבה: חייל הלגיון נבטלוס או בבית לחם אינו, בסופו של דבר, אלא חייל של צבא-כיבוש המוכן להתגונן, במקרה הצורך, גם מפני תושבי המקום.

המאבק הערבי לרחובות. הזכות ל"בחירות דמוקרטיות לא שינתה מאומה: למד רות שהפלסטיןאים עולים במספרם (700.000) על העברירדנים (500.000) לא זכו עד עתה לרוב בבית הנבחרים, בעוד שבסינ'ט בו מת"מים חברים רבים עלידי המלך, מובטח תמיד רוב מזרחי.

תופיק אבו אל-הודה, שמונה ראש ממשלה עלידי המלך עבדאללה באוקטובר 1951, מג"לב, בעיני הפלסטיןאים, את כל מגרעות עמו. בן משפחה עברירדנית עתיקה, הוא שונא את הנכבדים הפלסטיןאים שתמיד הביטו עליו מבטוה. בישיבה האחרונה של בית הנבחרים בעמאן, כשגוש הצירים הפלסטיןאים תבע את התפטרותו והתקיפו כמשרת האנגלים, ענה כי מוטב להם לזכור כי סוף סוף „רק הודות לצבא הערבי (הלגיון) עונכם קיימים.”

הצירים עזבו את האסיפה לאות מחאה, מ"שלת אבו אל-הודה זכתה בהצבעת האימון. ה"פלסטיןאים, שהבינו כי לא נשאר עוד טעם למאבק באולמות הישיבה, העבירוהו לרח"בית הערים. הם גם הבינו כי אין כל סי"כויים כי תביעותיהם לביטול סמכויות הח"רום של הממשלה (ירושם מתקופת המנדט, דומה לזו שנפלה בחלקה של ישראל) ולמתן חופש ביטוי לעתוניהם, תתקבלנה.

הבעיה הגדולה: ישראל. המסקנה היתה ברורה — ולמעשה, הוסקה מזמן: ערביי פלסטין צריכים לחתור לקראת פירוד מהממלכה הירדנית, להקים מדינה עצמאית משלהם וזהו בראש וראשונה קו המופתי: כיום אין כמעט ערבי פלסטיןאי שאינו תומך בו. ממחנות הפליטים (שהוקפו מיד על ידי לגיונרים בציוו צבאי מלא) ועד לכפרים ה"קטנים מתפשטת בשיטתיות התעמולה לפיצול הבעיה הגדולה, שרק מעטים מבין הפלסטינאים מפנים לה עתה תשומת לב, היא שאלת יחסה של ישראל למדינה ערבית כזו. פה ושם מרחפת ההכרה כי קיומה יהיה תלוי ברצון ישראל ויש החושבים כי הסדר עם ישראל עלול להיות לא יותר גרוע מזה שהקיים עם הירדן, כל עוד יובטח קיום עצמאי. איש, כמובן, אינו מעז עדיין להגיד זאת בפה מלא — שהרי מוקדם עדיין לדבר על דברים אלה.

גם ישראל שותקת. בעיניה אין הפגנות העיר העתיקה אלא מאורעות פנימיים של הירדן. לעל עתה מעדיפה היא להמתין ולר"אות מה מתבשל. האפשרות שהיא תאחר את מועד הפעולה, אבטחה, כי לפחות חלק זה של המרחב יסכים לשלום, אינה מדאיגה ב"מיוחד את משרד החוץ שלה.

מבעד מסך החול המאבק על המאריקים

כאשר היו השילומים מגרמניה עדיין עניין של משא ומתן בין ישראל ובון, פירסם ה"שבועון הקהירי אחר טאעה צילום של חצי עמוד בו הראה את מנחם בגין נואם באסיפת המחאה הגדולה של חרות בכיכר מוגרבי. מתחת לתמונה הופיעה הכותרת: „בגין נר"אם בפני אסיפה נגד קבלת כסף מהגרמנים שהרגו ששה מיליון יהודים בימי היטלר זכ"רונו בלרכה.”

הימים האחרונים חזרה נימה זו לעתונות הערבית: „אילו ידעו הגרמנים כי יבוא יום ויודשוו לשלם כסף ליהודים,” כתב פלסטין הירושלמי „היו בודאי מתאמצים עוד יותר והורגים אותם עד האיש האחרון.” ואילו אליוו של דמשק הרהר: „היטלר בודאי מת"הפך בקברו...”

הסערה שהסכם השילומים עורר בחוגי ה"ליגה הערבית עולה לאין ערוך על זו שאותו הסכם עורר בארץ. הנקודות שהסעירו את חברי הליגה לא היו שיקולים מוסריים גם לא שא"לות של כבוד ורגש. הם ראו בהבטחת הגרמ"נים שלם מיליונים לישראל פירצה רצינית בחזית ההסגר הכלכלי שלהם. היתה זאת גם הזדמנות טובה להזק את קשרי הליגה הרופ"פים בפעולה משותפת שלא תדרוש קרבתו. **אריצות ערב מוכנות.** לפי דעתם, היתה זאת גם פעולה בעלת סיכויים טבעיים רבים להצלחה — הן תמיד היו הגרמנים שונאי יהודים. „בגלל סיבות שונות, אין הגרמנים מסוגלים, לעתידה, לחסל את ישראל,” הכ"ריו עלי אל-חוספי, איש עסקים עיראקי מפור"סם, שנשלח כראש משלחת ארצו לבון על מנת לפעול נגד אישור הסכם השילומים. על כן, לדעתו, חייבת גרמניה לתמוך במדינות ערב „המוכנות — ומסוגלות — לחסל את ישראל.”

משך שבועיים הראו משלחות הארצות ה"ערביות בבון פעילות קתנתית. עתונים גר"מניים מלאו ידיעות עוינות על ישראל, מאמ"רים ראשיים הציגו את דרישות הערבים כדרך יחידה לשמירת הכבוד הגרמני. אחדים אף הציעו להפוך את הקערה על פיה, לדרוש מ"ישראל פיצויים בעד ההפצצות הכבדות ושאר נזקי מלחמת העולם השנייה שנגרמו לגרמניה „לפי דרישת היהודים.”

בכל זאת, לא הצליחו המשלחות הערביות להשיג את מבוקשן: הצהרה רשמית (או לא רשמית) מממשלת בון כי תבטל, או לכל ה"פחות תדחה, את הסכם השילומים. גנרל מוח"מד נגיב, שכל הפעילות הזאת שימשה לו צעד ראשון בחידוש ההשפעה המצרית על הליגה, כינס את הועדה הפוליטית, העביר החלטה לשלוח אולטימטום לבון.

„אם ממשלת בון לא תימנע מביצוע הסכם השילומים,” קבע האולטימטום, „תראנה, בזה המדינות הערביות מעשה המתנגד ליחסי ידידות ולגיטרליות (במלחמה הקיימת עדיין בין לבין בישראל).” איום הערבים: הפסקת יחסי המסחר עם גרמניה המערבית ברגע ש"יאושר ההסכם עלידי בית-הנבחרים הגרמני. **גם ישראל מסכימה.** התרעומת נגד ההסכם בקרב הגרמנים גברה. לרגשות האנטי"יהודיות הקודמות נוספו עתה מגיעים מס"י"ים ממששים. „הערבים היו תמיד ידידנו,” כתב עתון דתי בשוטרט. „שעה שהעולם היה כולו נגדנו, והעשייתנו היתה ה"ר"י: טיפחו הערבים יחסי מסחר עמנו.” בעיקר התקוממו אלי התעשייה; השוק הערבי תפס בשנים האחרונות מקום חשוב במשק היצוא הגרמני והיתה להם גם תקוה להוציאו לח"ר"טין מתחום המסחר הבריטי.

הפעם נענתה ממשלת אדנואר. „אין זאת אומרת כי שינינו את דעתנו בדבר ההסכם,” הודיע דוברו. „אלא שלדעתנו ישנה הצדקה מסוימת בתביעת הערבים כי השילומים יהיו קשורים בתשלום פיצויים לפליטים הערביים עלידי ישראל.”

ישראל הודיעה כי גם היא מסכימה לקשור את השילומים בתשלום פיצויים לפליטים — בתנאי שהערבים יסכימו לקשור את כל העניין בכריתת שלום עם ישראל.

המצב, לכאורה, מסובך ללא מוצא של פש"רה. אך, למעשה, עלולים הערבים להסתפק בפחות מדישתם המלאה. למשל: אם גרמניה המערבית תתן להם אשראי לזמן ארוך ותו"דיע כי הוא נכלל במסגרת השילומים לישראל.

הירדן

שתי גדות לירדן

סמטותיה של ירושלים העתיקה געשו. כל התנויות היו סגורות, צעירים נלהבים עברו והודיעו על ההפגנה הגדולה שעמדה לצאת ממסגד-אל-אקסה בתום תפילת הצהרים.